

บทนำ

วิชา TH 431 หรือวิชาวรรณกรรมปัจจุบันนี้ เป็นการศึกษาวรรณกรรมตามยุคสมัยเพื่อให้ต่อเนื่องกับวิชาวรรณกรรมไทยที่แบ่งตามยุคสมัยกระบวนวิชาอื่น ๆ ได้แก่

TH 231 วรรณกรรมสุโขทัย

TH 232 วรรณกรรมอยุธยา

TH 331 วรรณกรรมรัตนโกสินทร์ตอนที่ 1 (รัชกาลที่ 1-4)

TH 332 วรรณกรรมรัตนโกสินทร์ตอนที่ 2 (รัชกาลที่ 5-7)

ฉะนั้น วิชาวรรณกรรมปัจจุบันจึงเป็นวิชาที่เปิดท้ายวรรณกรรมยุคสมัยต่าง ๆ ขอบเขตของวรรณกรรมที่จะหยิบยกมาพูดถึงจึงกว้างขวางเพราะไม่มีที่สิ้นสุด ณ จุดใด หนังสือที่ผลิตออกมาใหม่ตามวันเวลาที่ผ่านไปจึงเท่ากับเป็นวรรณกรรมปัจจุบันเสมอ

การศึกษาวิชาวรรณกรรมปัจจุบันนั้น คือการวิเคราะห์ศิลปะการแต่งหนังสือ อันได้แก่การผูกเรื่อง กลวิธีการเสนอเรื่องและสำนวนภาษา ศึกษาความคิดทั้งที่ตั้งใจและที่แฝงเร้นอย่างมีศิลปะเพื่อให้ผู้อ่านได้รับทราบ หลังจากอ่านวิเคราะห์แล้ว ผู้ศึกษายังควรจะบอกกล่าวให้ผู้อื่นได้ร่วมรู้โดยชี้ให้เห็นข้อดีเด่นและจุดบกพร่อง ซึ่งคือการวิจารณ์ ทั้งยังแสดงความคิดเห็นให้ชัดเจน โดยเฉพาะเสนอภาพให้คมชัดด้วยการเปรียบเทียบกับงานเขียนในลักษณะอย่างเดียวกันเล่มอื่น ๆ นอกจากนี้ผู้ศึกษาต้องทำตัวประหนึ่งเป็นผู้สังเกตการณ์ตลาดหนังสือของบ้านเรา สามารถบอกได้ว่าแนวโน้มของวรรณกรรมในปัจจุบันนี้เป็นอย่างไร นิยมวรรณกรรมประเภทใด เพราะเหตุใด อะไรเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดแนวโน้มของวรรณกรรมปัจจุบัน สภาพสังคมปัจจุบันมีอิทธิพลต่อวรรณกรรมปัจจุบันอย่างไร เช่นนี้เป็นต้น

ฉะนั้น มีข้อเสนอแนะในการเรียนวิชานี้ดังนี้

1. อ่านหนังสือประจำวิชา ซึ่งมีหลายประเภท ทั้งนวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี ร้อยกรอง และแต่ละประเภทมีจำนวนมากหลายเล่ม รวมทั้งสิ้นประมาณ 30 เล่ม หนังสือประจำวิชาที่กำหนดให้อ่านนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงบ้างในแต่ละปีการศึกษาเพื่อขยายวงการอ่านหนังสือ และเพื่อให้หนังสือที่กำหนดให้อ่าน “ทันสมัย” อยู่เสมอ วิธีการอ่านจะต้องทำอย่างไร จะกล่าวถึงในบทต่อไป

2. อ่านหนังสือทั้งสารคดี วิชาการ นวนิยาย เรื่องสั้น ทั้งที่ชอบและไม่ชอบให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้ที่เรียนวิชานี้ควรจะอ่านหนังสือแต่ละประเภทมาแล้วอย่างน้อยที่สุดประเภทละ 10 เรื่อง

3. ทำบันทึกเรื่องย่อ ประเด็นที่น่าสนใจพร้อมความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้น ๆ ไว้อ่าน ๆ แต่ชัดเจน เพื่อความสะดวกในการนำมาใช้อ้างอิงหรือวิจารณ์หรือรายงานในภายหลัง

4. หาเวลาและโอกาสไปฟังคำบรรยาย อภิปราย ปาฐกถา เกี่ยวกับวรรณกรรมหรือมิฉะนั้น

นั้นก็อ่านเอกสารประกอบการสัมมนา การอภิปราย ฯลฯ หรือบทความเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณกรรม เพื่อจะได้มีความรอบรู้ มีความคิดเห็นกว้างขวางขึ้นกว่าการอ่านคนเดียวคิดคนเดียว

5. หาโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับหนังสือที่อ่าน เช่น สนทนาในหมู่นักศึกษาด้วยกันทั้งหญิงชาย ครูอาจารย์ นักเขียน เพื่อขยายขอบเขตความคิดเห็นของตนออกไปให้กว้างขึ้น

6. สืบรวจตลาดหนังสือ (ร้านหนังสือประเภทต่าง ๆ) ให้สม่ำเสมอ เพื่อทราบความเคลื่อนไหวของวงการหนังสือ นักเขียน และการพิมพ์ ว่ามีความโน้มเอียงไปทางใด แล้วนำมาประกอบกับความคิดเห็นในการศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน

จุดมุ่งหมายของการศึกษาวิชาวรรณกรรมปัจจุบัน เพื่อให้ได้ความรู้ในเรื่องต่อไปนี้

1. ความหมายและลักษณะของวรรณกรรมปัจจุบัน หรือที่เรียกกันว่า “ วรรณกรรมร่วมสมัย ”

2. ศึกษาความเป็นมา วิวัฒนาการด้านรูปแบบและแนวคิด แนวโน้มของวรรณกรรมปัจจุบันทุกรูปแบบทั้งนวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี และร้อยกรอง

3. ศึกษาลักษณะ ประเภท แนวการเขียน กลวิธีการเขียน นวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี และร้อยกรองของนักเขียนเด่น ๆ บางคน

4. รู้จักการอ่านเพื่อการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรมปัจจุบันแต่ละประเภท

5. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมปัจจุบันกับสังคม

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม นอกจากหนังสือที่กำหนดให้อ่านและตำราประจำวิชาแล้ว ขอแนะนำให้อ่านหนังสือต่อไปนี้

1. **เพิ่มเอกสารประจำวิชา TH 431** ยืมได้ที่แผนกหนังสือจอง ชั้น 2 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง ยืมได้ตลอดเทอมการศึกษา โดยนำไปเสร็จสีชมพูไปแสดง

2. **วรรณคดี** ของโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญ 2 บท คือ “ วรรณคดีวิจารณ์และการศึกษาวรรณคดี ” เขียนโดย ดร. เจตนา นาควัชระ และ “ หัวเลี้ยวของวรรณคดีไทย ” เขียนโดย มล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ

3. **วิเคราะห์สรรพนามไทย** ของ มล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ

4. **วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์** ของ ดร. วิทย์ ศิวะศรียานนท์

5. **คนเขียนหนังสือ** ของ เสถียร จันทิมาธร

6. **วรรณคดีกับชีวิตและการเมือง** แปลโดย ธนิต อยู่โพธิ์

7. **การประพันธ์และนักประพันธ์ของไทย** โดย ยศ วัชรเสถียร

8. **วรรณกรรมวิจารณ์** ตอนที่ 1-2-3 โดย ศ. คุณรัญจวน อินทรกำแหง

9. **ภาพชีวิตจากนวนิยาย** โดย ศ. คุณรัญจวน อินทรกำแหง

10. **ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย** โดย สุพรรณณี วราทร

11. นวนิยายกับสังคมไทย ของ ดรีศิลป์ บุญขจร
12. สายธารวรรณกรรมเพื่อชีวิตของไทย ของ เสถียร จันทิมาธร
13. วรรณกรรมการเมืองไทย 14 ต.ค.'16 - 6 ต.ค.'19 ของ ชัยสิริ สมุทวณิช